

MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ

DEPARTAMENT WYCHOWANIA I KSZTAŁCENIA INTEGRACYJNEGO

Warszawa, 18 marca 2020 r.

DWKI-WPB.053.1.2020.ARB

Szanowny Panie,

odpowiadając na pismo w sprawie określenia poziomu zanieczyszczenia powietrza, powyżej którego placówki podległe MEN pozostawałyby zamknięte, uprzejmie wyjaśniam.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami organy władzy publicznej, zatem także i Minister Edukacji Narodowej, działają na podstawie i w granicach prawa. Oznacza to, że wszelkie działania organu są oparte o wyraźnie określone kompetencje¹.

Przyznane kompetencje Ministrowi Edukacji Narodowej nie obejmują spraw dotyczących ochrony środowiska, jak również określania norm wpływu poszczególnych substancji na organizm.

W Polsce jak również w całej Unii Europejskiej funkcjonuje system oceny i zarządzania jakością powietrza. Wymagania dotyczące zasad funkcjonowania tego systemu, określają przede wszystkim przepisy Unii Europejskiej²: Regulacje prawa unijnego zostały transponowane do prawa polskiego poprzez przepisy ustawy *Prawo ochrony środowiska*³, które były nowelizowane w 2019 r. oraz odpowiednie akty wykonawcze do tej ustawy. Przepisy unijne przewidują konieczność określenia poziomów alarmowych ze względu na ochronę zdrowia ludzi wyłącznie dla trzech substancji⁴.

Dodatkowo w Polsce wprowadzono przepis określający poziom alarmowy dla pyłu PM10 - Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. *w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu*⁵, podpisane w porozumieniu z Ministrem Zdrowia.

Rząd RP podejmuje szereg działań w celu ochrony powietrza przed zanieczyszczeniami, jak i poprawy jego stanu. W celu podniesienia efektywności podejmowanych działań na poziomie wojewódzkim i lokalnym został opracowany przez Ministra Środowiska Krajowy Program Ochrony Powietrza (KPOP)⁶. Ponadto Główny Inspektorat Ochrony Środowiska realizuje Państwowy Monitoring Środowiska, który jest systemem pomiarów, ocen

¹ Kompetencje w zakresie klasyfikacji działań administracji rządowej oraz zadań ministra kierującego określonym działem administracji rządowej zawiera ustawa z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz.U. z 2019 r. poz. 945).

² Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/50/WE z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystszej powietrza dla Europy (Dz. Urz. UE L. 152 z 11.06.2008, str. 1) (tzw. CAFE) i Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2004/107/WE z dnia 15 grudnia 2004 r. w sprawie arsenu, kadmu, rtęci, niklu i wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych w otaczającym powietrzu (Dz. Urz. UE L 23 z 26.01.2005, str. 3).

³ ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska Dz.U. z 2019 r. poz. 1396, z późn. zm.

⁴ dwutlenku azotu, dwutlenku siarki i ozonu.

⁵ Dz.U. z 2012 r. poz. 1031 i 2019 poz. 1931.

⁶ 9 września 2015 r., na podstawie art. 91c ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. — Prawo ochrony środowiska.

MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ

DEPARTAMENT WYCHOWANIA I KSZTAŁCENIA INTEGRACYJNEGO

Al. Szucha 25, 00-918 Warszawa, tel. + 48 22 34 74 228, fax +48 22 34 74 229, e-mail: Sekretariat.DWKI@men.gov.pl,
www.men.gov.pl

i prognoz stanu środowiska oraz gromadzenia, przetwarzania i rozpowszechniania informacji o środowisku.

Ponadto, zadania z zakresu ochrony środowiska jako zadania własne realizowane są przez jednostki samorządu terytorialnego w celu zaspokojenia potrzeb wspólnoty samorządowej. Z uwagi na powyższe samorządy poszczególnych szczebli samodzielnie definiują potrzeby i interesy społeczności lokalnych i regionalnych, a także decydują o zakresie i formach ich zaspokajania.

Jednocześnie, także do zadań jednostek samorządu terytorialnego należy prowadzenie szkół oraz placówek publicznych oraz zapewnianie im odpowiednich warunków działania, co znajduje swoje odzwierciedlenie w art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – *Prawo oświatowe*⁷. Kompetencją organu jest m.in. realizacja bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki oraz zadań inwestycyjnych. Do decyzji organu prowadzącego należy zatem wyposażenie szkoły w sprzęt oczyszczający powietrze. Indywidualne rozstrzygnięcia podejmowane przez organy samorządowe w trakcie wykonywania zadań publicznych muszą uwzględniać ich skutki finansowe oraz posiadanie źródeł pokrycia tych skutków.

Ministerstwo Edukacji Narodowej podejmuje liczne działania systemowe w zakresie nauki zachowań prozdrowotnych uczniów i wychowanków. Profilaktyka zdrowia realizowana w szkołach, to także działania zapobiegające chorobom, w tym chorobom płuc.

Ministerstwo Edukacji Narodowej współpracuje w zakresie poprawy stanu zdrowia dzieci i młodzieży z Ministerstwem Zdrowia, Ministerstwem Rodziny Pracy i Polityki Społecznej, Ministerstwem Spraw Wewnętrznych i Administracji, Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Głównym Inspektoratem Sanitarnym oraz innymi podmiotami, np. organizacjami pożytku publicznego, np. w ramach Rządowego programu wspomaganie w latach 2015-2018 organów prowadzących szkoły w zapewnieniu bezpiecznych warunków nauki, wychowania i opieki w szkołach – „Bezpieczna+” realizowało działania edukacyjne pn.: „Niewłaściwa ochrona przeciwpożarowa i jej wpływ na środowisko oraz czyste powietrze”. Jednym z głównych celów realizowanego zadania było zwiększenie kompetencji uczniów oraz rodziców i nauczycieli w zakresie niwelowania zagrożeń związanych z paleniem w kotłach i piecach niewłaściwymi materiałami zanieczyszczającymi powietrze.

W obecnym stanie prawnym szkoły korzystają z dużego zakresu autonomii. Sprawy bezpieczeństwa i higieny uczniów w szkole reguluje znowelizowane w 2018 r. rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej w *sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach*⁸. Dyrektor, za zgodą organu prowadzącego, może zawiesić zajęcia na czas oznaczony, jeżeli wystąpiły na danym terenie zdarzenia, które mogą zagrazić zdrowiu uczniów⁹.

⁷ Dz. U. z 2019 r., poz. 1148, z późn. zm.

⁸ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2003 r., poz. 69, z późn. zm.).

⁹ §18 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach.

Mając na uwadze, że poprawa jakości powietrza w Polsce jest jednym z priorytetów Rządu RP, w obecnej chwili nie zachodzi potrzeba pilnego opracowania szczegółowych wytycznych o charakterze systemowym uwzględniających sposób postępowania jednostek systemu oświaty w sytuacji podwyższonych norm zanieczyszczenia powietrza.

Z poważaniem

Joanna Wilewska
Dyrektor
Departament Wychowania i Kształcenia
Integracyjnego
/ – podpisany cyfrowo/